

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Quantum momenti sit in argumentis desumi solitis ex Imperij Occidentalis à Græcis ad Francos, indéque ad Germanos translatione, nec non septem Electorum institutione factâ per authoritatem ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

sequens, quod, cum dicunt: Pipinum jussu & autoritate Pontificis factum esse Regem, nihil aliud sibi velint: quam eum Gallis fuisse authorem, ut id fieret: siquidem & consilium veniat per sepe nomine imperij, & quod ex alicujus consilio est factum, dicatur ex ejus autoritate factum. Sed quis videat, eam expositionem violentam, & perquam tortam esse? Quis ex illis luculentissimis verbis Authorum non inferat, Summum Pontificem illi consilio à se postulato adjunctisse autoritatem? Quid enim aliud sonant ea verba, quibus dicitur: *Iussu Stephani Romani Pontificis, depositus fuisse Childericus, datâque autoritate suâ jussisse, Pipinum Regem constitui, ac secundum Romani Pontificis sanctionem Pipinum Regem Francorum esse appellatum?* Quandoquidem proinde luculentissimum testimonium Eginhardi solum etiam sufficeret, quia eo tempore vixit, & quia rem narratam ignorare non potuit, eaque sinceritate scripsit, ut fides ei negari non debeat, id ipsum nihilominus confirmant Aimonius in lib. 4. de gestis Francor. cap. 61. Regino Prumiensis Abbas in lib. 2. Chronic. Marianus Scotus in lib. 3. Chronic. Otto Frisingensis in lib. 5. hist. cap. 21. Abbas Urspergensis in Chronico. Sigbertus in Chronico ad annum 750. Paulus Amilius in lib. hist. Franc. Fredegarius Scholasticus in fine Chronici. Guillelmus Nangius in Chronographia manuscripta. Robertus Gagvinus in lib. 3. hist. Franc. Carolus Sigonius in lib. 3. de Regno Italico. Quâ proinde ratione tot testimonij, ex parte adversa, aliorum quorundam Scriptorum, vel etiam unius Anastasij, uti apud Launoium videre licet, silentium anteponitur?

ex pag. 87. v. 6. & 8.

24.

Ea igitur Eliesij miserima profectio cavillatio, quâ verba illa, *Mandatum, jussio, autoritas, sanctio*, & similia, quibus Scriptores utuntur, cum de Summi Pontificis ea in re partibus loquuntur, denotare tantum consilium, interpretatur, ex ipsorum locorum imperturbato mentis oculo, ac sine præpostero aff. Cui lectorum, contextu dissolvitur. Et verò, cum ipsimet etiam Adversarij negare minimè audent, de consilio, imò & consensu Pontificis depositum esse Childericum, ac subrogatum Regem Pipinû, num fas est dicere, consilium istud, seu consensum non fuisse autoritativum, nisi scilicet Christi vicariâ autoritate, de qua sæpius disteraimus, ac ulterior redibit sermo? Nisi enim Procures, & Status Francici eâ in re ad istam Christi vices in terris agentem autoritatem, in Romano Pontifice respexissent, ut quid ad eum, recursum propterea haberent, dum, ubi ad Reipublicæ suæ duntaxat Bonum essent intenti, ex se ipsis longè fuissent aptiores, ad consilium publico Regni sui Bono coaptatum, communibus suffragijs capiendum?

25.

Hinc pro tertio, intentioni nostræ nequidquam refragatur illa Eliesij exceptio, quâ præten dit, *Childericum è solio dejectum, ac Pipinum ejus loco ab universis Francis in Comitibus totius Regni subrogatum fuisse.* Inprimis enim, quomodo istud coherere posset cum prætenso illo principio, quo Regia potestas asseritur esse immediatè à Deo, nisi ab hac distingui assereretur Regalis dignitatis collatio, in tantum, ut illa sit quidem juris Divini, hæc verò subjaceat humanis quoque dispositionibus & ordinatio-

nibus? Si porrò Regiæ præminentie ad certum individuum suppositum applicatoria, ab hominum dispositione dependens ordinatio, spectetur ex fine politici duntaxat regiminis, ad quid Comitia Francica expectassent seu consilium, seu jussionem Romani Pontificis, nisi ex parte hujus esset autoritas protendi potens super ipsissimum illum Regiæ seu depositionis, seu evectiois actum politicum, non equidem quâ politicum, sed quâ supervestitum moralitate in regnum cælorum ordinabili, ut sic ipso etiam Eliesio fatente, subordinationem habente erga Apostolicam Romani Pontificis autoritatem.

In Statibus equidem politicis Regni Francici, ipsemet Eliesius reponit, vigere morem deponendi Regem ineptum, atque idoneum huic subrogandi potestatem, ex quo autem rationis fundamento istud subsistere valet, nisi per rationem publici Boni, exigentis Regem aptum politico regimini administrando? Num verò ista publici Boni in regimine etiam politico curandi obligatio, & sollicitudo in Statibus Regni Francici stare poterat absque moralitate in Regnum cælorum vel ordinabili, vel deordinabili secundum ipsum etiam Eliesium, subjectâ fori quoque externi potestati Ecclesiasticâ? Numquid ergo ex hoc respectu, tum multo magis eâ ex ratione, quod Ecclesiæ quoque sanctæ necessitas exigere videretur Regem Franciæ, qui sacræ etiam Religionis curam gereret, Papa seu jussionem, seu sanctionem, seu mandatum, seu consilium illa de re facturus, intentus esse debuit in suam Apostolicam, de quocunque moraliter super terram solvendo autoritatem? Ex qua proinde est meritò dicenda, facta fuisse Regiæ, qua moralitate ejusmodi veltitæ sublimitatis solutio, ejusdem intrâ hoc suppositum peremptoria, ac translative in Pipinum,

S. II.

Quantum momenti sit in argumentis desumptis solis ex Imperij Occidentalis à Græcis ad Francos, indeq. ad Germanos translatione, nec non septem Electorum institutione factâ per autoritatem Pontificiam?

ARGUMENTUM I.

Ex translatione Imperij à Græcis ad Gallos.

Hoc argumentum ita proponitur à Bellarmino. *Septimum Pontificiæ supra Reges etiam exauthorandos, potestatis est exemplum Leonis III. qui Imperium transfudit à Græcis ad Germanos, propterea, quod Græci nullum auxilium laboranti Ecclesiæ Occidentali afferre possent. Imò, quod Imperatores Græci in hæresin prolapsi, eandem etiam pertinaciter tuendo, infesti essent sanctæ Ecclesiæ hostes. Cujus translationis æquitatem & iustitiam, ait Eliesius, solere insuper probari ex omnium Occidentis Regum, qui Carolum Magnum pro vero, & legitimo Imperatore agnoverunt, iudicio.*

Reg.

Exceptio Elliesij.

28. **E**Xcipit hic Author. Quanta sit hujus exempli ad propositum negotium inutilitas, atque inutilitas, statim dignosci, cum Pontifex Romanus nihil omnino juris, aut terrarum Carolo dederit, aut Imperatori Græco abstulerit: sed merum nomen Imperatoris, idque non solus ipse contulerit, sed simul cum populo Romano, cujus nomine, velut præcipuum ejus membrum, egit. Nam primò diu antea, quam Carolus Imperator nominaretur, Græcus à dominio Provinciarum Occidentis exciderat, & Carolus jure successionis, aut armorum, dominus erat Galliæ, Germaniæ, Pannoniæ, partis Hispaniæ, & maximæ partis Italiæ, ac præsertim Urbis Romæ, quæ sedes erat Imperij. Itaque nomine Imperatoris adepti, ditiores non esse factum Carolum, nec quidquam Græco Imperatori abiatum esse: ac proinde, etiam si Leo solus Imperatorium nomen dedisset Carolo, non inde sequi, Romanum Pontificem aliquid in temporalia juris habuisse. Quantumvis proinde electio ista, seu potius tituli Imperatorij collatio, à nonnullis Scriptoribus Leoni, ut Civitatis Romanæ Principi tribuatur, ab alijs tamen referri acceptam ex beneficio Procerum, & populi; Annalibus Francorum ad annum 801. contestantibus: Leonem Papam capiti Caroli imposuisse coronam, & à sancto Romano populo acclamatum esse, Carolo Augusto, à Domino Coronato, & pacifico Imperatori vita & victoria. Iisdem verbis id narrat à Monacho Engolismensi in vita Caroli Magni. Aimonio lib. 5. cap. 31. Adone in Chronico ætate 6. Gofrido Viterbiensi in Chronico, & Otone Frisingensi.

29. Nec juvare, si cum Bellarmino opponatur: In præallegatis Francorum Annalibus in eo negotio non aliari fieri mentionem Romani populi, nisi acclamantis, & quidem non ante, sed post coronationem, à Pontifice Leone III. peractam. Nam contra hoc replicat Elliesius præstatus, notum esse, quòd olim Imperatores Romani per hujusmodi acclamationes à militibus & populo electi fuerint, cum prius à privatis fuissent propositi, & tamen eorum electio non ei, qui proposuerat, sed universis militibus, & populo fuisset attributa: imò acclamationes istas arguere non modò præsentem, sed etiam præcedentem populi consensum.

30. **S**ecundò. Pontificem coronam Imperatoriam imponendo Carolo, egisse vices omnium Romanorum, velut præcipuum Civitatis membrum, unde multos historicos ne Leonem quidem nominare, sed dicere, à Romanis tantum fuisse nominatum Carolum Imperatorem: ita facere Marianum Scotum lib. 3. Lambertum ad annum 801. Lupoldum Bambergensem lib. de jurib. Imperij. Asserere Blondum Flavium Decade 2. Leonem Pontificem coronasse Carolum Imperatorem scito, præcibusq. populi Romani. Similia habere Eneam Sylvium in epitome Blondi de ortu Imperij cap. 9. Philippum Bergonatem lib. 2 in supplemento. & plurimos alios ibi relatos. Ex quibus proinde constare, Carolum Imperatorem esse declaratum precibus, consentu, votis, scito, & acclamationibus populi Romani. Nec

esse, quòd Bellarminus opponat, aliquos ex præstatis Historicis, ac præter hos, Cedrenum, Zonaram, Paulum Diaconum, Eginhardum, dicentes, Carolum à Leone Imperatorem esse factum, aut declaratum, & ab eodem inunctum, atque coronatum: cum non repugnet, Leonem id, dici fecisse, quod non solus fecit, nec suam tantum auctoritate, sed vices agens populi Romani, & velut voluntatis ejus ac judicij executor, aut etiam velut Romanorum primus & præcipuus.

Tertio. Quod spectat ad coronationem & inunctionem, certum esse, illas esse meras ceremonias ad Imperij substantiam non pertinentes, quas in Galliâ erga Regem Christianissimum ab Episcopo Rhemenfi, in Angliâ verò erga hujus Regem ab Episcopo Cantuariensi perfici, neque tamen dici posse, ab istis Episcopis fieri, aut constitui Reges: quemadmodum Justinum quoque Imperatorem à Joannè Constantinopolitano jam coronatum, post sex nihilominus annos voluisse adhuc coronari ab Episcopo Romano. Quare coronationem non facere Imperatorem, nec dare jus ad Imperium, sed supponere eum, qui coronatur, jam esse Imperatorem, aut Regem, habereque aliunde jus ad Imperium. Itaque Carolum Magnum jure successionis & armorum, possedisse Occidentis Imperium, atque ab universo populo Romano accepisse nomen Imperatoris, à Leone verò coronationem & inunctionem.

Neque alicujus valoris esse iteratam Bellarmini oppositionem, quòd, licet Carolus Regnum Longobardorum armis obtinuerit, Romanos tamen nunquam bello vicerit, nec proinde eorum Rex fuerit, sicq. ad eò Regna Occidentis, non tamen Imperium sibi paraverit. Nam hoc ita elidere nititur Elliesius, Carolum nempe Romanos non bello sibi subjecisse, sed ab his ultrò fuisse agnitum supremum Dominum: quamvis enim isti suis legibus se regerent, supremam tamen potestatem fuisse penes Patricium & Imperatorem. Quod addit Bellarminus: Carolum sibi parasse Regna Occidentis, non autem Imperium, idem Elliesius refellit, reponendo, id verum esse, si Imperij nomine nudum Imperatoris nomen intelligatur, non autem, si eo nomine importetur dominium & potestas in terras Imperij. Adhuc, cum Imperium Occidentis jam diu vacaret, divilumque esset inter multos Regulos, haud dubium esse, quin Carolo debitus fuerit Imperij honos, cum omnes Regiones, quæ prius Imperium Occidentale componebant, sibi subjecisset, quem tamen nomen istud Imperatorium sibi non arrogasse, sed maluisse, istud habere à populo Romano, & à Pontifice, tanquam uno è præcipuis Romanæ Civitatis Proceribus.

Refutatio istarum exceptionum.

TOtum præsentis questionis punctum reducitur in hoc punctum; An tempore Caroli Magni declarati Imperatoris coronationem præcedente, penes Imperatores Græcos subsisterit aliquod jus erga Occidentis Imperium? Et cui fuerit potestas, hoc jus à Græcis assumere, sicq. transferre in

Carolus Franciæ Regem? In quo sui ipsius memorem volo Elliesium, quod supra circa Leonis Isauri excommunicationem, ex Paulo Diacono lib. 6. de gestis Longobardorum cap. 49. retulerit: Gregorium II. impedivisse, ne Itali alium sibi Imperatorem crearent, eo rejecto. Quod si verò ijs temporibus nihil juris in Græcis Imperatoribus super fuerat erga Occidentis Imperium, quodnam ex iuris ratione subesset obstaculum, ne Itali tunc alium sibi crearent Imperatorem, si ex sola etiam populi Romani acclamatione legitime substitisset collatio tituli Imperatorij? uti Elliesius contendit in prima præfenti exceptione sua, deinceps tamen sibi met contrarius, in sequenti tertia & quarta exceptione conatus est evincere, quod nomen, non jus Imperatorium fuerit Carolo impertitum à Romano populo.

34. Quod equidem, si verum obtineret, quomodo rursus fuisset locus argumentationi Elliesij, circa præactam Isauri excommunicationem, subinferentis, si Gregorius II. tentasset, hunc Imperatorem Græcum vestigalium ab Italis & Romanis debitorum jure spoliare, reum futurum fuisse violati Dominici præcepti de reddendo Cæsari, quod esset Cæsaris? Unde enim hoc jus superesse poterat Græcis, nisi ex jure Imperij? Hoc igitur in Græcis Imperatoribus non amplius tunc subsistente, quomodo ejusdem temerari reus proclamari potuisset ille sanctissimus Pontifex, quando Isaurum spoliasset vestigalibus, in qua nullum jus habuisset? Sic adeo, mi Elliesi, contradictiones, quibus te ipsum involvis, manifestam faciunt linguam tuam, aberrantem à veritatis semita. Sed hoc misso, dum ex ore & calamo tuo jam constat, proximè ante, quam Carolus Magnus potiretur titulo Imperatorij, hujus jus exuisse penes Græcos Imperatores, via jam panditur alteri præactæ nostratis disquisitionis membro, penes quem scilicet potestas fuerit, Jus Imperij Occidentalis à Græcis adimere, & transferre in Carolum Franciæ Regem? Cui quaesito responsurus prius duxi discutendas Elliesij exceptiones.

35. Primò igitur huic Authori detrahenda est larva, sub qua in prima sua exceptione contendit, du ante, quam Carolus Imperator nominaretur, Græcum à dominio provinciarum Occidentis excidisse, & Carolum jure successionis, aut armorum dominum fuisse Galliarum, Germaniarum, &c. maximèque partis Italiae, ipsius etiam Romæ Sedis Imperij. Sed quæ in primis autoritate, quo insuper belli justitiam titulo, Caroli arma sunt illata in Italiam, nisi ex causa subigendi hostes Ecclesiæ? Quæ de causâ ab ipsomet Romano Pontifice in Italiam accersitus est Carolus, sicque adeo armorum istorum justitia fundabatur tum super autoritate Papæ, tum super hostilibus infestationibus, non Francico Regno, sed sanctæ Ecclesiæ illatis; uti notissimum est ex historijs, quas hic repetere, nimis longum foret. Quia verò vis armorum tunc minimè tangebatur Græcos Imperatores, sed Reges, seu Regulos Italiae, Regiam quampiam, minimè tamen supremam Imperatoriam potestatem in suis ditionibus exercentes, quo jam justitiæ titulo Imperatores Græci, qui nullam justitiam contra se belli causam præbuerant, jure suo Impe-

ratorio spoliari potuissent à Carolo? Hinc ergo Elliesij larva detegenda venit, sub qua nempè dominia jure vel successionis, vel armorum à Carolo Francorum Rege possessa, confundit cum Imperiali Occidentis jure, Græcis pro tunc minimè adempto; uti ostensum fuit.

At videamus, quid adminiculi sibi accersat Elliesius tum ex Annalibus Francicis ad annum 801. asseverantibus: Leonem Papam capitū Caroli imposuisse coronam, & à cuncto populo acclamatum esse: Carolo Augusto, à Domino coronato Magno, & pacifico Imperatori Romanorum vita & victoria. Tum ex paribus verbis Monachi Engolismensis in vita Caroli Magni. Aimonij lib. 5. cap. 31. Adonis in Chronico atate 6. Go-^{ex pag. 46. n. 98.}fridi Viterbiensis in Chronico, & Ottonis Frisingensis. Ipsa equidem Annalium Francicorum, & consequenter reliquorum Authorum ab Elliesio allegatorum, patiter loquentium verba, dum populi Romani acclamationem Caroli coronatione, utpote titulum Imperatorium vel supponente, vel conferente, posteriorem asserunt, ex evidentissimâ sui claritate nullatenus admittunt, ut illa populi Romani acclamatio dici queat importasse tituli Imperatorij collationem: quam ab ipsomet Leone Pontifice factam apertis verbis testantur tum Abbas Urspergensis in Chronico ad annum 796. dicens; hunc Papam fecisse Carolum Imperatorem: tum Lupoldus Bambergensis in præmio libri de juribus Imperij. asseverans: Translationem Imperij de Græcis Imperatoribus ad Reges Francorum, & ad Germanos, esse factam per sanctam Ecclesiam. Tum Spondanus Gallus non tantum reficiens, sed approbans, quæ Baronius de hac translatione scripserat (uti patet ex Appendice minusculis scriptâ) sic locutus: Non tantum Eginhardus, aut Anastasius de collata per Romanum Pontificem dignitate Carolo Magno, sunt testes, sed fatentur id ipsum Latini omnes, & Græci Authores. Nisi ergo in sensum sibi (uti visum est) haud coherentem, torqueantur Authorum ejusmodi verba, proflus dicendum est, juris Imperatorij à Græcis in Occidente abdicationem, & in Carolum Francorum Regem translationem, nisi autoritate Romani Pontificis.

Verum pro secundo videamus, quid energæ contineatur in Lupoldi Bambergensis (cujus tamen mentem jam supra manifestam feceramus) Mariani Scori, Blondi Flaccij, Aeneæ Sylvij, Philippi Bergomatis, & aliorum Authorum verbis asseverantium: Leonem Pontificem coronasse, seu declarasse, seu nominasse Carolum Imperatorem precibus, consensu, votis, scito & acclamationibus populi Romani? Ista namque verba consentus, sciti, & voti æquivoca sunt, ut sonare possint vel subjectionis, vel superioritatis consensum, seu scitum & votum. Num verò in Romano populo pro illis temporibus fingere licet jus superioritatis, ad titulum Imperatorium autoritative decernendum & conferendum, quando adhuc extiterat in Græcis Imperatoribus, ut ipsi etiam Romani eapropter (uti superius ostensum fuit) illis pendere deberent annum vestigalium, Imperatoriæ erga se superioritatis manifestè recognoscitivum? Ex altioris igitur præminentiore jure poterat unicè

factum esse, ut istud Græcorum Imperatorum jus supremum ipsis adimeretur, & in alium transferretur, indeque populus Romanus non iam superioritatis, sed debitæ erga Carolum à Leone Pontifice coronatum Imperatorem subjectionis, seu reverentialis approbationis, non verò collationis autoritativæ consensum, scilicet, & votum acclamationibus suis contestaretur.

38. Audi, hæc super re, quid easpropter fuerit actitatum inter Basilium Macedonem, Orientis Imperatorem, & Ludovicum II. Caroli Magni Pronepotem. Nempe ille Orientis Imperator ad dictum Occidentis Imperatorem cederat litteras, quibus cum præfato Ludovico acriter conqueilus est: quod dignitatem, & nomen Imperatoris & Basilei usurparet; unum tantum Imperatorem esse, qui Orienti, & Occidenti imperet: rogavitq; hoc nomine deinceps abstinere, sibi, nec alijs debito. At Ludovicus Constantinopolim millo Legato Autprando cum litteris à Baronio ad annum 971. recitatis, inter alia scribebat in hunc modum: Et ipsi patrum nostri gloriosi Reges absque invidia Imperatorem nos vocitant, attendentes ad unctionem, & sacrationem, quæ per Summi Pontificis manus sumus ad hoc culmen erecti. Quid ni ergo Ludovicus jus belli, vel electionis, & collationis autoritativæ à populo, Senatuque Romano in se factæ prætendisset, si isti utali de jure fuissent eidem suffragati? At de his omnino tacet, solumque Pontificis Summi autoritatem prætexit.

39. Pergit proinde Ludovicus ita compellere Basilium: Prætereò mirari se dilecta tua fraternitas significat, quod non Francorum, sed Romanorum Imperator appellemur, sed scire te convenit, quia nisi Romanorum Imperator essemus, utique nec Francorum, à Romanis enim (non qua Collatoribus Imperatoris dignitatis, sed qua huic subiectis, uti ex antecedentibus patet, & adhuc constabit ex eorundem litterarum contextu) hoc nomen & dignitatem assumpsimus, quorum gentem & Urbem Divinitus gubernandam (en subjectionis clarum argumentum hic iuggestum) & matrem omnium Ecclesiarum Dei defendendam, atque sublimandam suscepimus, ex qua vel regnandi prius (operâ scilicet Zachariæ Pontificis à Childerico Regnum Francicum in Pipinum transferentis) & postmodum imperandi autoritatem (mediate adeò Summo sanctæ Ecclesiæ Pontifice) profapia nostra seminarium sumpsit. Nam Francorum Principes primò Reges, deinde verò Imperatores dicti sunt y auctoritate, qui à Romano Pontifice ad hoc oleo sancto perfusi sunt &c. præsertim cum tales sepe ad Imperium sunt asciti, qui nullâ Divinâ operatione per Pontificum ministerium propositi, solum à Senatu, & populo Imperatoris dignitate potiti sunt: Romani verò non sic, sed tantum à militibus sunt clamati, & in Imperio stabiliti, aut alio modo ad Imperij Romani secepta promoti sunt. Quid ni meritò hic suscitamus, expendendo diversos Imperatoris dignitatis collationis modos eatenus discerni, ut, qui supremi hujus juris titulus accrevit Iurpi Caroli Magni, non reducat in populum Romanum, sed in Summum, duntaxat Ecclesiæ sanctæ Pontificem? Unde pergunt Ludovicus in sua epistola ita scribere: Porro, si ca-

lumniaris Romanum Pontificem, quod gesserit, calumniari poteris & Samuel, quod spreto Saule, quem ipse unxerat, Davidem Regem uningere non renuerit. Sed interim, si paginas revolvas Græcorum Annalium, & si, quæ à Vestris Pontificibus Romani perulerunt, perscruteris, profectò invenies, unde illos justè non valeas redarguere: unde meritò apostatis desertis, adhaerentem genti adhaerenti Deo, & ipsius Regni fructum facienti. Ex quo adeò solidissimo ejus Occidentalis Imperatoris fundamento jam elucet summæ æquitatis ratio, per quam Leo Pontifex Imperium à Græcis ademptum, transtulerit in Caroli Magni personam, ac profapiam.

40. Quod adeò Pontificia supra Regum & Imperatorum jura, quæ moralitate in Regnum cælorum vel ordinabili, vel deordinabili supervestita, protensæ autoritatis fundamentum à Ludovico Imperatore supra insinuatam, pro tertio videre licet accuratius deductum præced, 2. cap. §. 4. n. 8. & §. 5. n. 7. Cujus summa ad hoc reducitur principium, ut, quia jus Imperij Christiano homini appropriatum, ex sui ad regnum cælorum ordinabilitate computari debet inter illa Quæcunque super terram Moralia, ligandi & solvendi potestati Pontificiæ concedita, secundum quod publica Ecclesiæ, seu militantis cælorum Regni necessitas exigit; consequenter Leo III. ex sui pastoralis muneris autoritate, virgâque coercitivâ, Græcos Imperatores hæreticos, Ecclesiæ sanctæ, ejusque Orthodoxæ Religioni infensos, legitime spoliavit jure Occidentalis Imperij, atque hoc transtulerit in Carolum Magnum, ejusque profapiam, de quibus spes esset, faciendi fructus ejus regni cælorum, nempe militantis Ecclesiæ.

41. Neque jam locus esse potest tertiæ Elliesianæ exceptioni ex eo petita, quod Caroli Magni per Leonem III. facta coronatio fuerit nudâ quædam caremonia. Etenim cum ista caremonia, si fiat per Episcopum aliquem (cui non est jus conferendi seu Regalis, seu Imperatorij juris) præsupponat, hoc alio legitimo titulo jam collatum esse, semper redibit quæstio; Penes quem fuerit potestas autoritativa, Occidentis Imperium à Græcis adimendi, & in Carolum Magnum, ejusque profapiam transferendi? At ipsemet Elliesius in hac ultimâ exceptione suâ fatetur, supremam Urbis potestatem non penes populum eo tempore substituisse, sed penes Patrium & Imperatorem. Quia proinde Carolus Francorum Rex, juxta historiam in antecedentibus allatam, erat à Pontifice Romano denominatus Patrius, num ipsi Carolo ex tunc fas fuisset, se ipsum declarare Romanorum Imperatorem? At hoc Carolus sibi haudquaquam arrogabat; sed ipso Elliesio adhuc fatente, respectum debebat habere erga Imperatorem, penes quem existeret suprema Urbis potestas. Quis verò alius ante Caroli coronationem reputabatur Imperator, quam Græcus? Quomodo igitur Romano populo fas esse potuisset, ut Imperatorem Græcum exauthoraret, dum ne quidem penes Carolum subliterat pro tunc legitimus titulus ad illum jure belli exauthorandum? Nulla ergo superites apparet potestas politica, Imperatoriâ Græcorum dignitate superior; quæ hanc exautorare valeret, sed unica Apostolica

stolica in Romano Pontifice supererat auctoritas, quæ, uti *locis præinsinuatis* probatum est, suâ super *Quocumque Morali solvendo & ligando*, potentia potestate, uti etiam per Ecclesiæ virgatum correctoriam, tum coercitivam tali *indefinita Cujusque Morali solvendi* auctoritati conjunctam, facere prævaluerit solutionem Imperatoriæ, intrâ Occidentem dignitatis, in Græcis peremptoriam, ex causis gravissimorum discriminum Ecclesiæ sanctæ ab ipsis imminentiis, de quibus avertendis unica supererat spes ex Carolo Francorum Rege, aliâs de Ecclesia optimè merito, ejusque deinceps Regali profapia; uti eleganter insinuabant præallegatæ Ludovici Imperatoris erga Basilium Orientis Imperatorem litteræ, ipsomet etiam Elliesio, ubi *supra* fatente, ubi res etiam temporalis est conjuncta cum peccato, tunc ratione peccati, subesse Notioni Ecclesiasticæ, quam ipsi tamen nefas fuit, coarctare infra spheram à Christo constitutam super *Quocumque in terris, Morali*, pro meritis causæ vel *solvendo, vel ligando*.

ARGUMENTUM II.

Petitum ex septem Imperatoris Electorum institutione factâ per Romanum Pontificem.

42. **E**X Bellarmino sequens pro instituto præsentis inducitur argumentatio. Nempe octavum Pontificiæ supra Imperatoriâ dignitate potestatis exemplum est Gregorij V. qui sanctionem edidit de Imperatore per septem Germaniæ Principes eligendo. Quod ita esse, probatur per Blondum *Decade 1. lib. 3. Nauclerum Generat. 34. in vita Gregorij V.* alioque multos Historicos, Magdeburgensibus id etiam asserentibus. In hujus argumenti confirmationem adfertur Innocentij III. constitutio in *Cap. Venerabilem. De elect.* relata, ita se habens: *Verum illis Principibus & jus, & potestatem eligendi Regem, in Imperatorem postmodum promovendum, recognoscimus, ut debemus, ad quos de iure, & antiquâ consuetudine noscitur pervenire, præsertim cum ad eos jus & potestas hujusmodi ab Apostolica Sede pervenerit in persona magnifica Caroli, qui à Græcis transfudit Imperium in Germanos.* Adducitur in hunc quoque finem Clementina Romani Principes. *De jurejurando* edita in Concilio Viennensi sub his verbis: *Ecclesia Romana à Græcis Imperium transfudit in Germanos, & ab eadem ad certos eorum Principes sancitum est jus & potestas eligendi Regem, in Imperatorem postmodum promovendum.*

Exceptio Elliesij.

43. **E**Xcipit hic Author I. illum Canonem *Venerabilem*, non posse intelligi de Imperij Electoribus, eo saltem modo, quo Canonem illum exponit Jordanes in *Chronico* docens, à Carolo Magno de consensu & mandato Romani Pontificis præceptum esse: *Vt Imperium Romanorum apud electionem Canonicam Principum Germaniæ in perpetuum remaneret.* Etenim hanc

opinionem, si intelligatur de septem Electoribus, defendi non posse, cum constet, hos diu post Carolum Magnum fuisse institutos. Deinde etsi de Principibus Germanis omnibus id intelligatur, tam falsum esse, *eam potestatem eligendi Imperatorem, ipsis esse à Pontifice collatam*, quam falsum est, ejus solius auctoritate esse Imperium translatum ad Germanos. Ut enim jus electionis Imperatoris Sedes Apostolica in Germanos transulisset, prius debuisse illud habere. Inauditum verò esse, quod Romanus Pontifex solus ullum unquam Imperatorem elegerit. Nec verò quemquam movere debere iudicium Innocentij, utpote in sua causa loquentis. Quod si tamen quis nollet prorsus rejicere, posse explicari, quasi diceretur: jus istud à Romano Pontifice in Germanos esse translatum nomine totius Romanæ Civitatis, quæ istud jus habebat. Certum namque esse, quod ante Carolum non Germanorum Principum, sed Romanæ Civitatis fuerit, creare Imperatorem. Post Carolum verò Principes Francos & Germanos in electione præcipuas partes habuisse, hoc autem fieri non potuisse sine Romanæ Civitatis consensu, ejusque Episcopi, qui, cum primus Princeps illius esset, eam in illis negotijs repræsentasse.

Hinc, quando in Clementina Romani Principes. *De jurejurando*. inducitur Concilium Viennense asseruisse: *Quod Ecclesia Romana à Græcis Imperium transfulerit in Germanos, & ab eodem ab certis eorum Principes derivatum sit jus & potestas eligendi Regem, in Imperatorem postea promovendum*: debere hoc eatenus accipi, quatenus id Romanæ Ecclesiæ, non solius ad eam Pontificis consilio, auctoritate, & suffragio factum sit. Quod si verò illud Concilij Viennensis dictum curpiam videatur aliquid amplius asserere, respondendum fore, quod de professo decretum & determinatum est à Concilio, non autem illud, quod narratum dictis inseritur, cuiusmodi esse præadducta illius Clementinæ verba: præcipue cum ejus Concilij decreta à Pontifice Clemente V. sint concinnata, non ab ipso Generali Concilio emissa.

Secundò excipit Elliesius. Incertum esse, quando, quomodo, & à quo septem Electores in Imperio fuerint instituti. Esse namque Scriptores, ut Jordanes *præcitatum*, qui hanc Electorum institutionem tribuant Carolo Magno. Sed hanc opinionem ab omnibus haberi falsam, cum successores Caroli non à certis Germaniæ, sed ab omnibus Franciæ Principibus electi fuerint. Alios Historiographos ejus institutionis Authores asserere Principes Germaniæ: alios e contra, veluti Blondo, Nauclero, Platina eam tribuentibus Gregorio V. Alijs porro, nempe Aventino & Onuphrio eandem Gregorio X. adscribentibus, probandum etiam, septem Electores non ante fata Friderici fuisse institutos. Nonnullis insuper arbitrantibus, illam institutionem partim Gregorio V. partim Othoni III. partim Principibus Germaniæ tribuendam esse, quia cum hos omnes diverso modo ea institutio tangat, ab omnibus approbati debuisse.

Baronio

Baronio tandem primam septem Electorum institutionem attribuent Innocentio IV. unâ & generali Lugdunenſi Concilio: quamquam in hoc alij recenſeantur ſeptem Electores, quàm nunc ſint, & olim fuerint: hi enim ſunt *Moguntienſis, Trevirenſis, Coloniaenſis, Palatinus, Saxo, Brandeburgenſis, & Bohemus*: cùm econtra, qui à Concilio Lugdunenſi recenſentur, hi ſint: *Duces Aſtriae, Bavaria, Saxonia, & Brabantiae, ac Episcopi Coloniaenſis, Moguntinenſis, & Saltsburgenſis*. Ad cujus adeo incertitudinis tenebras diſpellendas, oportere, ut conſideretur, ad quos Imperatoris electio diverſimodè pertinerit. Ante translationem nam quæ Imperij hanc ſpectaſſe ad Senatam, populumque Romanum: quamvis plerumque exercitus elegerit Imperatores, qui tamen Senatûs, ac populi conſenſu retinebat Imperium. Verùm poſt Imperij translationem, Carolum Magnum (veluti à ſe probatum ſit) ab univerſo populo Romano, Authore Pontifice, electum eſſe Imperatorem. Cujus ſucceſſores Imperium jure hæreditatis, tum etiam ex prævia Principum, ac Procerum Imperij electione, ſibi vendicaſſe.

46. Ultimum è Caroli Magni ſanguine Imperatorem fuiſſe Ludovicum III. Arnulphi filium, qui prole carens, à Berengario Veronæ victus, vitam & Imperium amiſit. Hinc Imperium ruere cœpiſſe, dum Itali ac Romani pro Imperatoribus ac Regibus agnoſcebant victores: ex alia verò parte Franci, & Germani Principes Imperatorem agnoverant Conradum, à Carolina ſtirpe Germaniæ Regem, qui morti proximus, teſte Nauclero *generat. 31. anno 937.* perſuaſit Principibus, ut Henricum Thuringiæ, & Saxoniæ Ducem in Regem ei ſucceſſorem eligerent, qui tamen duo Imperatoris titulum non habuerunt. Poſthæc Othonem ab omni populo Francorum & Saxonum, eodem Nauclero atteſtante, electum, Italia recuperatâ, Imperatoris nomen ac dignitatem conſenſu populi Romani accepiſſe, & à Pontifice Romæ inunctum eſſe. Qui verò deinceps illis ſucceſſere, plerumque hæreditatis jure ab univerſis pariter Germaniæ Principibus electos dici: donec ad vitandam conſuſionem, ac diſiſionem, cæteri Principes ſeptem Electoribus ſua jura ceſſerunt: neque enim potuiſſet Pontifex illud eligendi jus auctoritate ſua quibusdam Principibus adimere, quippe cùm jure naturali in Regno electivo electio pertineat ad univerſum populum, ſed ad vitandas turbas introductum ſit, ut præcipui Proceres ex conſenſu populi cæteros cives repræſentantes, Regem, aut Imperatorem eligant: neque verò dubium ſit, quin poſſint ſibi invicem jus ſuum cedere, & electionem paucis tantùm committere: at Pontificem Romanum id ſine eorum conſenſu facere poſſe, abſurdum proliſ videri.

47. Tertio proinde pergit Ellicſius. Videri ſibi veriſimile, quòd Otho III. cæterorum Imperij Procerum adhibito conſenſu, & fortè Gregorij V. auctoritate adjectâ, numerum Electorum ſeptenarium conſtituerit: cùm enim Imperator liberis careret, & pericu-

lum eſſet, ne diſiſiones ob Electorum multitudinem orientur, huic malo obviam ire volentem, remedio iſto uſum eſſe, ſperandò ab omnibus Principibus, id probatum iri: quamquam ex hiſtoria conſtet, id non ſtatim obtinuiſſe, Principibus ordinarijs Electoribus non omnino conſentientibus, & juri ſuo cedere nolentibus: nam quemadmodùm Henricus Othonis ſucceſſor non à ſeptem Electoribus, ſed à Principibus Germaniæ electus dicitur, ſic extant plura exempla poſteriorum Imperatorum eodem modo electorum. Ita conciliari invicem illos, qui dicunt, institutionem ſeptem Electorum ſub Othone III. factam, & qui dicunt, eam non ante Gregorium X. aut Innocentium IV. obtinuiſſe: iſtos enim loqui de ulu, illos de iſtituto. Quòd enim ſolus Imperator, aut Pontifex ſua auctoritate abſque conſenſu cæterorum Principum id non fecerit, probari tum ex eo, quòd facere non potuerit, tum ex Scriptorum bene multorum teſtimonijs, ſpecialim Chronici veteris; cujus Authorem dicunt nonnulli Albertum Stadenſem *ad annum 1240. Auguſtini Triumpho lib. de poteſtate Ecclēſiæ q. 35. a. 2. Leopoldi de jure Imperij cap. 3. Naucleri generat. 34. anno 994.* ex quibus habetur, quæ fuerint Pontificis, Imperatoris & Principum hoc in negotio partes: dum nempe Imperator ſeptem Electores delegit ex conſilio Principum, cæteri autem Principes conſenſerunt, ac juri ſuo ceſſerunt: Pontifex verò conſtitutionem Imperatoriam ex conſenſu Principum factam probavit, & retulit, non (uti Bellarminus legit) tulit. Ad quam adeo Electorum institutionem ſuo modo concurſiſſe Gregorij V. tanquam unius Pontificis Romani conſenſum, utpote qui juxta gradum ſuum in conſentiendo in communem Imperatorem, intereſſe haberet, capropter, teſte Nauclero, decernens: *Ut electus Romanorum Rex tum demum Auguſtus, & Imperator haberetur; cùm à Romano Pontifice benedictione promiſſâ coronaretur.*

Refutatio iſtarum Exceptionum:

Primò itaque Innocentius III. in Canonè *Venerabilem. De electione.* ſuæ ſanctiõnis ſequens ſtatuit fundamentum, quòd nempe *recognoscat, jus & poteſtatem eligendi Regem, in Imperatorem poſtea promovendum, competere Principibus, ad quos de jure & conſuetudine noſcitur pertinere, præſertim cùm ad eos jus & poteſtas hujusmodi ab Apoſtolica Sede pervenerit, quæ Romanum Imperium in perſonam Magnifici Caroli à Græcis tranſtulit in Germanos.* Ex quo adeo fundamento ſit conſequens, quòd mox ſubjungit Pontifex, quòd hinc utique & *recognoscere debeant, & utique recognoscat, ſicuti in præſentia ſua recognoverit (Germaniæ Principes) jus, & auctoritatem examinandi perſonam electam in Regem, & promovendam ad Imperium, ſpectare ad ſe, ceu Papam, qui cum inungit, conſecrat, & coronat &c.* Ex quibus adeo verbis dilucidè conſtat, immeritò inde deduci opinionem illam, quæ ſeptem Electorum in Imperio institutionem reducit in tempora Caroli Magni, quamquam hujus institutionis in Romanum

Pontificem reducendæ, radix & fundamentum ex ea Canonica sanctione habeatur, quatenus æquitati prorsus consentaneum, ipsaque naturalis luminis evidentia conspicuum est, quod in eum, qui Romanum Imperium in personam Magnifici Caroli à Græcis transfudit ad Germanos, reduci merito debeat institutio ac designatio Principum, quibus jus & potestas sit, eligendi Regem, postea à Sede Apostolica promovendum in Imperatorem, quippe cum jus Occidentalis Imperij, extinctâ Carolinâ prolapsâ, cui ex hæreditaria successione erat annexum, non potuerit non regredi ad illum, qui hoc à Græcis adeptum, non ulterius, quam in masculinæ Carolinæ stirpis Reges unice collocaverat.

49. Et hinc facile eliduntur ex Elliesianæ exprobrationes, quibus opponit: *Ut jus electionis Imperatoris Sedes apostolica in Germanos Principes transfudisset, oportuisse, quod prius id habuisset. Constat namque ex precedentibus, ex eo tempore sanctæ Sedi quæsitum esse hoc jus, quando Græcis illud ademit, & quia non ultra Carolinam stirpem, id primitus fecit hæreditarium, hæc prolapsâ extinctâ, secundum ipsam rei evidentiam, necessario rediisse ad eandem sanctam Sedem, non Romanæ Civitatis, ut antecederet fuit ostensum, nomine, sed Apostolicæ autoritatis jure, id Græcis adimentem, & transferentem in Caroli Magni prolapsam.*

50. Ne porro Elliesius præsumat, Innocentio IV. per summam impudentiam tacite objicere, ac si in causâ propriâ locutus, minus videretur fide dignus, audire lubeat Concilij quoque Viennensis constitutionem in Clementina unice, De jurejurando, relatam, cujus, operæpretium est, ad partis adversæ cavillationes evidentius reprimendas, integrum tenorem hæc proferre: *Romani, inquit, Principes Orthodoxæ fidei professores, sacrosanctam Romanam Ecclesiam, cujus Caput Christus Redemptor noster, ac Romanum Pontificem, ejusdem Redemptoris Vicarium, servore fidei venerantes, eidem Romano Pontifici, à quo approbationem personæ ad Imperialis celsitudinis apicem assumendam, nec non unctionem, consecrationem, & Imperij coronam accipiunt, sua submittere capita, non reputabant indignum, seque illi, & eidem Ecclesiæ, quæ à Græcis Imperium transfudit ad Germanos, & à qua ad certos eorum Principes jus & potestas eligendi Regem, in Imperatorem postmodum promovendum pervenit, astringere vinculo juramenti, prout tam mos observationis antiquæ temporibus novissimis renovata, quam forma juramenti hujusmodi sacris inserta Canonibus, manifestant. Adversus hanc igitur Concilij Generalis in Gallia celebrati sanctionem si repugnare contendas, mi Elliesi, quid nisi maledictionem illam in caput tuum acceris, quam Christus Matth. 18. protulit adversus illos, qui Ecclesiam in Concilio Generali representantem non audierint? Num verò fas tibi erit excipere, ac si Concilij illius decreta à Clemente V. concinnata, non sine emissâ à Generali Synodo? Quæ enim alia Concilij norma, nisi ut ejusdem sanctionum autoritas subsistere debeat ex Nomine Christi, adeoque Vicaria hujus potestate, Romano Pontifici inexistente, sicque ultimum hujus-*

modi sanctionibus ex Concilij simul & Pontificis consensu comprobatis robor impertiente, ac deinceps consuni autoritatis Oecumenicæ nomine promulgante? Quis verò prætexendo, in Concilio illud tantummodò vim habere, quod ex professo ibi decretum ac determinatum est, ab ista autoritativâ Concilij vi excludere ausus id, quod pro fundamento decreti Conciliaris adstruitur ex professo, quemadmodum res ita se habet in præadductâ Synodalis sanctionis conclusione, quod nempe innitatur ipsissimo illi fundamento, in vicus ibi discretè asseritur, Imperium à Græcis in Germanos translatum, sicque jus Imperatorem eligendi ad certos Germaniæ Principes derivatum fuisse ex Sedis Apostolicæ autoritate Oecumenicâ.

Hinc pro secundò non multum hæc immoror, quod alibi jam fusè præstiti in indagando tempore, quando, & à quonam Pontifice septem Electorum institutio facta sit? Dum enim substantia rei hujus adeò aperta est, quod reducenda sit in Sedis Apostolicæ autoritatem, quid interest nostri instituti, multis indagare velle ejus circumstantias particulares. Ad hujus itaque negotij expeditionem, sufficiat nobis, quod Elliesius haud obscure dicat, non nisi usque ad Imperij ad Græcos translationem, jus constituendi Imperatorem, fuisse vel penes populum, ac Senatum Romanum, vel ejus militarem exercitum. Ubi ergo dignitatis Imperatoris in Græciam translata collatio fuit adempta populo Romano, annuæ etiam vestigialis solutione suam erga Græcos Imperatores subjectionem antehac proferri compulso, quomodò in hujus poterat esse potestate, ut eam, exclusis Græcis, ad se retraheret? Et quia neque Carolus Magnus Francorum Rex, jure belli multis quidem Italiæ Principatibus sibi comparatis, ullatenus dici potest, à Græcis vindicasse sibi Imperium, quis alius, nisi Romanus Pontifex, ex altiori Vicariatus Christi autoritate, valuit, Imperium Occidentis, Græcis hæreticis justè ademptum, transferre in Caroli Magni prolapsam, atque hæc expirante, in Germaniam, unâ cum jure eligendi hujus Principibus concessio?

Hoc non parum firmat ipsissimum illud, quod affirmat Elliesius, nempe extinctâ Carolinâ stirpe, fuisse Imperium, nec prius cepisse quemquam Germaniæ Principem, licet electum in Regem, potiri Imperatoris titulo, quam ubi Otho primus à Summo Pontifice in Imperatorem coronatus fuit. Causatur equidem Elliesius: *Cum jure naturali in Regno electivo potestas eligendi pertineat ad universum populum, ad turbas autem devitandas, in Germania sit introducendum, ut præcipui Proceres ex consensu populi, cæteros cives representantes, faciant Regis, aut Imperatoris coronationem. Attamen ex hoc ipso Elliesij effato te offert mihi occasio, scilicet: an igitur fati tandem compellus fuerit, Regiæ ac Imperatoris dignitatis ad hanc seu prolapsam, seu individuum applicationem non esse juris Divini, sed humani, sicque moralitati in regnum cælorum ordinabili, seu deordinabili subjectam, subesse Oecumenicæ ad Quodcunque*

Morale in terris seu solvendum, seu ligandum Divinitus constituta potestati?

Quo iterum, iterumque jam præsupposito, videamus pro tertio, quantum momenti sit in tertio Ellielij exceptione, vim in hoc facientis; Quod neque solus Pontifex, neque solus Imperator absque concursu Principum, ac Statuum Imperij, potuisset jus eligendi Regem & Imperatorem de jure quasi naturali eisdem competens, certis dumtaxat Principibus appropriare? Optarem, ut Ellielius in Innocentij III. constitutione Venerabilem. 34. De electione, & Clementinâ in Concilio Generali editâ sanctione unicâ. De jurejurando, attentè observasset, quàm circumspiciat illi Pontifices, unâ cum præfatâ Oecumenicâ Synodo loquantur, jus eligendi Regem, non verò Imperatorem, attribuentes Germaniâ Principibus, subijciendo, ex tunc Regem sic electum, in Imperatorem postea promovendum, reservari iudicio ac examini Summi Pontificis. Quæ distinctio valde circumspicienda, ipsomet Ellielio fatente, post extinctam Caroli Magni profapiam, in praxi etiam fuit in tantum observata, ut duo intrâ Germaniam electi Reges haudquaquam potirentur titulo Imperatorio, quousque ad hunc à Sede Apostolica postmodum admissus, & coronatus fuerat Otho primus. Quare ea Ellielij argumentatio ex jure quasi naturali evincit quidem, penes Germanos potuisse subsistere jus eligendi Regem, dum tamen intentio semper erat, & esset, non alterum præficiendi, nisi qui promovendus postmodum esset in Imperatorem, quæ promotio ex præcatis Canonicis, & Conciliaribus sanctionibus stabat penes Romanum Pontificem, idcirco ex præcatis fundamentis jam planum redditur, si jus Regium in Germania discernatur à jure Imperatorio, omnimodam circa hoc ex tempore Imperij à Græcis adempti, & in Carolum Magnum translati, in ejusque tandem profapia extincti dispositionem, ita edidisse ad potestatem Pontificiam, ut consequenter jus etiam eligendi, non præcisè Regem Germanorum, sed quæ promovendum in Imperatorem, reincidentit ad Sedis Apostolicæ autoritatem.

Quibus taliter constitutis, non omnino improbo, quas Pontificis, Imperatoris, & Principum in negotio electionis, seu Regis, seu Imperatoris, functiones discernit Ellielius, dum Imperator quidem ex consilio Principum delegisse potuisset certos, Regis Germaniæ Electores, ubi tamen cæteri Principes suo ad Regem sibi, subditisque suis præficiendum juri cessissent, attramen, quia sub hac eligendi normâ non erat intentio, sistendi in constituendo Germaniæ, seu etiam Italiæ Rege, sed Imperatoriam dignitatem in natione suâ conservandi & propagandi, idcirco ea Imperatoria, & Imperij Principum constitutio ita fuerat confirmanda à Sede Apostolica, ut sub hac ipsâ confirmatione suâ, Romanus Pontifex super Rege, qua in Imperatorem Romanorum postea promovendo, debuerit specificè suam Apostolicam impertire autoritatem, eo ipso, quod per hanc Imperium à Græcis ademptum, & in Caroli Magni profapiam, non

ulterius translatum, sub specifico, Regem postea in Imperatorem promovendum, eligendi jure, non aliter potuerit esse propagatum, nisi ex indulto ejusdem Sedis Apostolicæ.

S. III.

Quantum momenti sit in argumentis, ad Papam supra Reges potestatem probandam, peti solitis ex Gregorij VII. in Concilio Romano adversus Henricum IV. Alexandri III. in Concilio Lateranensi adversus Fridericum I. nec non Innocentij IV. in Concilio Lugdunensi adversus Fridericum II. editis sententijs?

Deinceps cum Ellielio congregari inducendo exempla, quæ in via Facti negare non audeat, sed in via Juris contendit, absque legitimâ autoritate, seu causâ justâ esse facta, quantumvis unâ cum Pontifice, Concilia subinde etiam Oecumenica dignoscantur in eis intervenisse. Quæ ratio est, quod præteritam Ludovici Pij, & Lotharij exauthorationes, quarum priorem nonnulli dicunt factam à Concilio Compendionensi absque Romani Pontificis autoritate; de posteriori autem scribit Nithardus lib. 4. tom. 7. Concil. col. 1177. & 1788. nihil aliud acitatum esse in Concilio Aquilgranensi, nisi quod Episcopi fuerint in consilium adhibiti, num liceret sibi, partem Francici Regni à Lothario relictam regere? Censuerintque, id ab ipsis turâ conscientia fieri posse. Quare rem hanc ab Ellielio à pag. 324. & seqq. fusiùs discussam, relinquo in suspensio.

ARGUMENTUM I.

Desumptum ab exemplo Henrici IV. Imperatoris à Gregorio VII. depositi.

De hac Gregorij VII. exauthoratione sic loquitur Author tract. de libert. Gallic. Eccles. lib. 4. cap. 5. Nempe in Concilio Romano III. sub Gregorio VII. Anno 1076. sententia depositionis contra Henricum IV. Germaniæ Regem pronuntiata fuit, atque ejus subditi à juramento fidelitatis absoluti, rursusque in Concilio Romano VII. Anno 1080. depositio & absolutio confirmatæ sunt.

Exceptio Ellielij.

Hic Author præc. pag. 536. suis contra hanc Imperatoris depositionem exceptionibus præmittit primò sequentem rei enarrationem historicam. Nempe inter Gregorium VII. & Henricum IV. dissidij causa ferebatur, quod is Episcopos & Abbates partim pretio, partim privatâ autoritate, quod investituram vocant, constitueret. Hâc de causâ initio Pontificatus Gregorius eum admonuit, ne deinceps largitione corruptus, Episcopatus, & beneficia conferret, alioquin se in delinquentes pœnis Ecclesiasticis ulurum. Sed discordia non eru-